

Μέσο: TA NEA

Ημ. Έκδοσης: . . .26/11/2011 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .26/11/2011

Σελίδα: 29

ΠΡΟΣΩΠΑ

TA NEA 29

Με περγαμινές τη διεθνούς βελγνεκούς ακαδημαϊκή του πορεία και την εμπειρία του ως οικονομικού συμβούλου του Κώστα Σημίτη, ο Γίκας Χαρδούβελης εγκαθίσταται και πάλι στο Μέγαρο Μαξίμου, στο πλευρό του Λου-

ΓΙΚΙΑΣ ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

Για δεύτερη φορά οικονομικός σύμβουλος έλληνα πρωθυπουργού, αυτή τη φορά σε πιο βαθιά νερά

κά Παπαδήμου. Η θητεία του είναι περιορισμένης διάρκειας, αλλά στην ατζέντα του περισεύουν οι δύσκολοι στόχοι: το κούρεμα του χρέους και η νέα δανειακή σύμβαση, ενώ η χώρα βρίσκεται στην κόψη του ξυραφιού

Επιστροφή στο Μαξίμου

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Την Τετάρτη στις 2 τα ξημερώματα ο Γίκας Χαρδούβελης έφθανε στην Αθήνα από τη Φρανκφούρτη. Η γερμανική έδρα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ήταν ο τρίτος σταθμός - είχαν προηγηθεί Βρυξέλλες και Λουξεμβούργο - του παρθενικού ταξιδιού του στο πλευρό του Λουκά Παπαδήμου ως οικονομικού του συμβούλου. Λίγες ώρες αργότερα ήταν στο Μέγαρο Μαξίμου για να εγκατασταθεί στο νέο του γραφείο. Ανέλαβε την παρασκευή στις 9 το βράδυ και την Κυριακή ταξίδευε για Βρυξέλλες. Παρά την κούραση του απαιτητικού ταξιδιού είχε προλάβει να χαρεί την Τετάρτη, πρωί πρωί, τον καθημερινό του περιπάτο διάρκειας περίπου μιας ώρας. Όπως και ο πολιτικός του προϊστάμενος, ξεκινά την ημέρα του νορβί. Πρόκειται για ρουτίνα, που παραπέμπει σε ευρωπαϊκού τύπου πειθαρχία, η οποία τον «συνοδεύει» από παιδί και κυρίως από τότε που ήταν φοιτητής στο Χάρβαρντ στα μέσα της δεκαετίας του 1970 και μετέπειτα στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια στο Μπέρκλεϊ, όπου ολοκλήρωσε το διδακτορικό του στην οικονομία.

Η πρώτη φορά που ο κομψών τόνων οικονομολόγος διάβηκε το κατώφλι του Μαξίμου ήταν τον Μάιο του 2000. Επί τέσσερα χρόνια φρόντιζε να ενημερώνει τον προϊστάμενο του Κώστα Σημίτη επιμελώς για τα οικονομικά ζητήματα, υιοθετώντας ταυτόχρονα διακριτικό ρόλο έναντι των υπουργών. Ήταν εξάλλου συχνά παρών σε κυβερνητικές συσκέψεις, ενώ κάρη στις τακτικές επαφές του με στελέχη της κυβέρνησης απέκτησε την εμπειρία της οικονομικής πολιτικής στην πράξη.

Λόγω της θέσης του ο διεθνούς κύρους οικονομολόγος, ο οποίος είχε προκαλέσει κάρη σε έρευνά του την αλλαγή του αμερικανικού θεσμικού πλαισίου στο σύστημα υποχρεωτικών καταβολών ασφαλείας όταν εργαζόταν στη Fed, την κεντρική τράπεζα των ΗΠΑ, παρακολούθησε κάθε πτυχή της ελληνικής οικονομίας. Αν και το κλίμα ήταν διαφορετικό - η Ελλάδα μόλις είχε μπει στο ευρώ -, αποσκοπούσε για αρκετά θέματα και ο κ. Σημίτης τον εμπιστευόταν. Για να τον επιλέξει είχε ακούσει τον Τάσο Γιαννίτση και τον αιώνιο διοικητή της Εθνικής Θεόδωρο Καρατζά. Εκείνη την εποχή, μάλιστα, άρθρο του «Economist» αναφερόταν σε μελέτη του Χαρδούβελη, όπου συνέδεε για πρώτη φορά την αγορά με το μέλλον της οικονομίας, το οποίο δεν πέρασε απαρατήρητο από τον μακαρίτη Νικό Θέμελη. Στο γραφείο του Νίκου Θέ-

μελη εγκαταστάθηκε τις ημέρες αυτές ο 56χρονος πρωθυπουργικός σύμβουλος. Η γνωριμία του με τον Λουκά Παπαδήμο χρονολογείται από το 1983 στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια των ΗΠΑ. Ήταν η πρώτη χρονιά που ο Χαρδούβελης δίδασκε στο διακεκριμένο πανεπιστήμιο και η τελευταία για τον σημερινό Πρωθυπουργό. Κατά σύμπτωση, μάλιστα, έμεναν και στο ίδιο κτίριο. Συναντήθηκαν ξανά το καλοκαίρι του 1986, όταν ως διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος ο δεύτερος κάλεσε τον κ. Χαρδούβελη να εκπονήσει μια μελέτη.

Αμέσως μετά επέστρεψε στην Αμερική, όπου μεταπήδησε έναν χρόνο αργότερα από το Κολούμπια στο Πα-

νεπιστήμιο Ράτγκερς στο Νιου Τζέρσεϊ, ενώ την ίδια εποχή ξεκίνησε την επιπλέον θητεία του στη Fed. Εκεί η έρευνά του μεταποιείται από τα μακροοικονομικά σε χρηματοοικονομικά, δίνοντάς του τη δυνατότητα να παρεμβαίνει και να αναλύει με άνεση τις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια της χρηματοπιστωτικής και της μετέπειτα οικονομικής κρίσης. Το 2008 εκτίμησε το μέγεθος των επιπτώσεων της κρίσης, ενώ οι προβλέψεις διεθνώς επιφανών τραπεζιτών και οικονομολόγων απείχαν από την πραγματικότητα. Αρκετά χρόνια νωρίτερα (τέλη της δεκαετίας του 1990) ως επικεφαλής οικονομολόγος της Εθνι-

κής Τράπεζας προέβλεψε την ισοτιμία δραχμής - ευρώ βάσει ενός μοντέλου δέκα εξισώσεων. Όταν η Ελλάδα μπήκε στο ευρώ αποδείχθηκε η ορθότητα των υπολογισμών του. Άλλωστε οι βιβλιογραφικές αναφορές στο επιστημονικό του έργο τον έχουν αναδείξει στους 50 κορυφαίους στον κόσμο στην εφαρμοσμένη οικονομμετρία.

Σήμερα η εφαρμογή της συμφωνίας της 26ης Οκτωβρίου, οι κυοφορούμενες αλλαγές στην οικονομική διακυβέρνηση της Ευρώπης, αλλά και οι τριγμοί στην Ευρωζώνη απαιτούν από την ελληνική πλευρά ανθρώπους με βαθιά οικονομική γνώση. Εκτός από την ακαδημαϊκή κα-

ΕΙΠΕ
Η ελληνική οικονομία έχει εισέλθει σε περίοδο στασιμότητας, που θα διαρκέσει 5-7 χρόνια.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2009

Η εμπειρία του δεν περιορίζεται στον πολιτικό χώρο και τον τραπεζικό, όπου ίδρυσε δύο ερευνητικά κέντρα σε δύο φράπεζες. Έχει κάνει εκτενή επιστημονική έρευνα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΑΦΤΣ ΤΩΝ ΗΠΑ

τάριση, ο γεννηθείς στο ορεινό χωριό Πελετιά της Αρκαδίας οικονομολόγος είναι έμπειρος σε ευρωπαϊκές υποθέσεις. Θα μόνο κάρη στις συνόδους κορυφής, όπου συνόδευε τον κ. Σημίτη, αλλά και ως δεύτερος αναπληρωτής του κ. Παπαδήμου στην ΕΜΙ, τον πρόαγγελο της ΕΚΤ. Από τη θέση εκείνη τη διετία 1994-95 συμβάλλει στη θεομοθέτηση του πλαισίου λειτουργίας της ΕΚΤ.

Είναι η εποχή που προσπαθεί να σταθεί στα πόδια του στην Ελλάδα έχοντας επιστρέψει παντρεμένος με την αρμενικής καταγωγής χημικό μηχανικό Σουζάν και τα δύο παιδιά τους. (Ο πρωτότοκος είναι σήμερα τελειόφοιτος του Πανεπιστημίου της Βοστώνης και ο δεύτερος πρωτοετής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.) Είναι όμως εξοικειωμένος με τις δυσκολίες. Τελείωσε το δημοτικό σχολείο στα Πουλίθρα Αρκαδίας, όπου επιστρέφει πλέον τακτικά για να φτιάξει το πατρικό του, αλλά και τα γενεαλογικά δένδρα οικογενειών που μετοίκισαν στα Ορλοφικά από την Ανω Μέλπεια Μεσσηνίας. Γυμνάσιο πήγε με υποτροφία στο Ανατόλια της Θεσσαλονίκης. Στο Χάρβαρντ - αν και φεύγει με υποτροφία - αναγκάζεται για να καλύψει τα έξοδά του (τα πρώτα Χριστούγεννα περνούν μόνο με 12 δολάρια) να εργαστεί στο πανεπιστήμιο, αρχικά στην κουζίνα και αργότερα στην ομάδα ασφαλείας δύο νύκτες την εβδομάδα. Μετά εξοφελίζει και πάλι υποτροφία για το διδακτορικό του στο Μπέρκλεϊ. Σήμερα γνωρίζει τους φοιτητές του στο Πανεπιστήμιο Περαίας με το ονοματεπώνυμό τους, ενώ στις παραδόσεις περιμένει να κατανοήσουν όλοι τα λεγόμενά του για να προχωρήσει σε επόμενη ενότητα.

Τα τελευταία χρόνια ως επικεφαλής οικονομολόγος της Eurobank παρεμβαίνει συχνά στις οικονομικές εξελίξεις. Τον περασμένο Απρίλιο υποστήριξε ότι η Ελλάδα θα έπρεπε να έχει προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του χρέους πριν από το Μνημόνιο. Κάποιοι έσπευσαν να τον επικρίνουν, ενώ αρνητικά σχόλια έχει δεχτεί και για ορισμένες αισιόδοξες προβλέψεις του. Έκταν βασισταί όμως στην προσδοκία μιας πύθης αποφασιστικής πολιτικής τα δύο προηγούμενα χρόνια, ενώ δεν περίμενε τέτοια μουσική συμπεριφορά από τις σκληροπυρηνικές χώρες, που επέτειναν το άγχος της αγοράς και την κρίση. Τον περασμένο Νοέμβριο μίλησε στο Χάρβαρντ για την ευρωπαϊκή κρίση με συνομιλητή τον κ. Παπαδήμο. Το επόμενο ραντεβού του με τον έλληνα Πρωθυπουργό ήταν την περασμένη Παρασκευή.